

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming, wat betreft de bepaling van de hoogte van de premie voor de Vlaamse sociale bescherming vanaf 2026
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Met dit voorontwerp van besluit worden de bedragen van de zorgpremie van de Vlaamse sociale bescherming (VSB) aangepast overeenkomstig de afspraken in het kader van de begrotingsopmaak 2026.

De Vlaamse sociale bescherming is georganiseerd als een volksverzekering. Elk lid van VSB betaalt vanaf het jaar waarin men 26 jaar wordt, de zorgpremie aan zijn zorgkas. De opbrengst van de betaalde premies wordt gebruikt om zorgbehoevende mensen die recht hebben op een zorgbudget te versterken.

Vanaf 1 januari 2026 wordt de gewone zorgpremie opgetrokken tot 100 euro per kalenderjaar. De verlaagde zorgpremie, bedoeld voor personen met recht op een verhoogde tegemoetkoming binnen de ziekteverzekering, wordt op hetzelfde moment opgetrokken tot 35 euro.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, beleidsvelden zorg en sociale bescherming.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Vorige beslissingen en adviezen

Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2025/446 werd verleend op 3 november 2025.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 23 oktober 2025.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, werd verleend op 28 oktober 2025.

De Vlaamse Regering heeft haar principiële goedkeuring gegeven op 7 november 2025.

De Raad van State heeft advies 78.467/16 gegeven op 2 december 2025.

Bespreking advies Raad van State

In randnummer 3 van het advies maakt de Raad van State een opmerking over het ontworpen artikel 68, derde lid, van het VSB-besluit. Dit artikel bepaalt dat het verlaagde premiebedrag wordt toegekend aan gebruikers die op 1 januari van het voorafgaande kalenderjaar recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering. Volgens de Raad van State leidt de gekozen scharnierdatum tot een dubbel onevenredig gevolg in het licht van het doel van de premieverlaging, zijnde het verschaffen van de door de decreetgever nodig geachte sociale correctie. Enerzijds zou deze regeling een onevenredig groot aantal personen treffen. Anderzijds zouden sommige personen, ondanks dat zij aan de voorwaarde voldoen, nog tweemaal de normale jaarlijkse premie moeten betalen in plaats van slechts één keer.

Repliek:

De Raad van State wijst er in de eerste plaats zelf op dat het een legitieme doelstelling is om een praktisch werkzame berekening van de premie mogelijk te maken. Het gebruik van een scharnierdatum is gerechtvaardigd, maar zal onvermijdelijk tot gevolg hebben dat een bepaalde groep van personen de normale premie nog een keer moet betalen hoewel de betrokkenen al aan de voorwaarde voldoen van de verhoogde tegemoetkoming.

Om de berekening en de inning van de premie tijdig te kunnen realiseren, treffen de zorgkassen reeds aan het einde van het jaar voorafgaand aan het jaar van de inning van de premie de nodige voorbereidingen. Dit is noodzakelijk om de mailings tijdig te verzenden en de burger voldoende tijd te geven om de zorgpremie voor 30 april van het jaar te laten betalen. Het gaat immers om een zeer grote groep personen waarvoor de zorgpremie moet opgevraagd worden, er zijn ongeveer 4,8 miljoen premieplichtige leden, van wie ongeveer 700.000 VT-gerechtigd zijn. Om de zorgpremie efficiënt te innen, moet de zorgkas de zorgpremie innen met zo weinig mogelijke manuele tussenkomsten. De zorgkassen worden in dat kader gevoed door het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming met noodzakelijke gegevens over wie van de aangeslotenen beschikt over een VT-statuuut. In de praktijk, waar gewerkt wordt met een gegevensstroom van de ziekenfondsen via de Kruispuntbank Sociale Zekerheid met overzichten van personen met een VT-statuuut, zijn er op dit ogenblik geen andere mogelijkheden dan te kijken naar 1 januari als referentiedatum. Aangezien 1 januari van het jaar van de inning van de premie te laat komt om de inning te kunnen realiseren op basis van stabiele en gevalideerde gegevens, moet gekeken worden naar 1 januari van het jaar voordien.

De Raad van State heeft het over “[...] een dubbel onevenredig gevolg in het licht van het doel van de premieverlaging, zijnde het verschaffen van de door de decreetgever nodig geachte sociale correctie”.

De decreetgever voorziet in de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om sociale correcties toe te passen (“De Vlaamse Regering kan sociale correcties toepassen voor de leden met recht op een verhoogde tegemoetkoming [...]”). Het gaat hier dus niet om een door de decreetgever geformuleerde verplichting.

We verwijzen ten slotte naar artikel 47, §1, tweede lid, van het VSB-decreet. Daarin heeft de decreetgever zelf een identiek mechanisme bepaald (en dus bevestigd) aan de hand waarvan sociale correcties worden toegepast wat de administratieve geldboete betreft. Voor personen die op 1 januari van het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarin de administratieve boete wordt opgelegd, recht hebben op de verhoogde verzekeringstegemoetkoming, bedraagt de administratieve geldboete 100 euro in plaats van 250 euro.

In randnummer 4 stuurt de Raad van State aan op een precisering van de verwijzing naar het gezondheidsindexcijfer waarnaar in artikel 68 van het VSB-besluit wordt verwezen.

Repliek:

Om tegemoet te komen aan deze opmerking wordt in het ontworpen artikel 68 verduidelijkt dat het afgevlakte gezondheidsindexcijfer wordt gebruikt, zodat geen verwarring ontstaat over welk indexcijfer van toepassing is.

Overige wijzigingen

Aan het voorliggend ontwerp van besluit werden enkele technische wijzigingen doorgevoerd:

- De tekst van het ontworpen artikel 68 werd taalkundig verfijnd op basis van het wetgevingstechnisch en taalkundig advies en het advies van de Raad van State om de leesbaarheid te verhogen.
- De uitvoeringsbepaling van het voorliggend ontwerp van besluit werd aangepast aan de bevoegdheidsomschrijving van de Vlaams minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen, die vanaf 1 januari 2026 van toepassing is. Deze wijziging vloeit voort uit de aanpassing van artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie. Artikel 8 werd gewijzigd door artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2025 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie en het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 tot organisatie van de kabinetten van de leden van de Vlaamse Regering, wat betreft de actualisering van de beleidsvelden en inhoudelijke structuurelementen binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met voorliggend ontwerp van besluit worden de bedragen van de zorgpremie voor de Vlaamse sociale bescherming (VSB) aangepast overeenkomstig de afspraken in het kader van de begrotingsopmaak 2026.

De Vlaamse sociale bescherming is georganiseerd als een volksverzekering. Elk lid van VSB betaalt vanaf het jaar waarin men 26 jaar wordt, de zorgpremie bij zijn zorgkas, met uitzondering van de administratieve aansluitingen.

De gewone premie bedraagt in 2025 64 euro. De verlaagde premie bedraagt 32 euro, het betreft hier de personen die recht hebben op de verhoogde tegemoetkoming in het kader van de ziekteverzekering op 1 januari van het voorafgaand jaar. De gewone zorgpremie wordt opgetrokken

tot 100 euro per kalenderjaar vanaf 1 januari 2026. De verlaagde zorgpremie wordt vanaf deze datum opgetrokken tot 35 euro.

De betaling van de premies geeft toegang tot de tegemoetkoming mobiliteitshulpmiddelen en volgende zorgbudgetten:

- Het 'zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden' van 140 euro per maand wordt uitbetaald aan personen die veel zorg nodig hebben, zoals ouderen die in een woonzorgcentrum verblijven of mensen die thuis veel ondersteuning nodig hebben. Het zorgbudget heeft geen leeftijdsgrens.
- Het 'zorgbudget voor ouderen met een zorgnood' is voor 65-plussers met een zorgnood. Hoeveel dat budget bedraagt, hangt af van het inkomen en van de zorgzwaarte van die oudere persoon. Dit budget bedraagt maximaal 725 euro per maand.
- Het 'Zorgbudget voor mensen met een handicap', wordt ook wel het basisondersteuningsbudget genoemd. Het is een niet-belastbaar zorgbudget van 300 euro per maand voor personen met een mentale of fysieke beperking die aan bepaalde voorwaarden voldoen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Artikel 1 bevat een aantal wijzigingen aan artikel 68 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming:

- via punt 1° wordt het bedrag van de gewone jaarlijkse premie VSB gewijzigd naar 100 euro;
- het punt 2° vervangt het derde en vierde lid van artikel 68.

Het derde lid legt de verlaagde jaarlijkse premie vast op 35 euro voor personen met recht op een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering op 1 januari van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het kalenderjaar waarop de premie betrekking heeft.

Het vierde lid past de referentiejaren aan van de indexering van de zorgpremie, nu er nieuwe bedragen zijn vanaf 1 januari 2026. Aan het indexeringsmechanisme op zich wijzigt er niets.

Artikel 2

Artikel 2 bepaalt dat het besluit in werking treedt op 1 januari 2026.

Artikel 3

Artikel 3 bepaalt welke ministers belast zijn met de uitvoering van het besluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De geplande aanpassing van de zorgpremie zorgt voor aanvullende inkomsten bij de Vlaamse sociale bescherming. Op basis van de huidige raming zullen in 2026 ongeveer 3.941.848 personen de gewone premie betalen en 692.901 personen de verlaagde premie.

Indien de premie ongewijzigd zou blijven op 66 euro (gewone premie) en 33 euro (verlaagde premie), zou dit leiden tot een totale opbrengst van ongeveer 297,5 miljoen euro. Door de voorziene verhoging naar respectievelijk 100 euro en 35 euro, stijgen de inkomsten uit de zorgpremie naar ongeveer 432,9 miljoen euro. Deze aanpassing betekent dus een meeropbrengst van circa 135 miljoen euro.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen weerslag op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen weerslag op de werking van de lokale en provinciale besturen.

E. BRUSSELNORM EN BRUSSELTOETS

Het voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering is getoetst aan de criteria voor de Brusseltoets en behoeft geen specifieke aandacht of gediversifieerde aanpak voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

4 VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering zal het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering worden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming, wat betreft de bepaling van de hoogte van de premie voor de Vlaamse sociale bescherming vanaf 2026;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ